

Zaharijev slavospev: adventna pesem evangelista Luka

Hvaljen, Gospod, Bog naših očetov, *
obiskal je svoje ljudstvo in nas odrešil.
Obudil nam je mogočnega Zveličarja *
v hiši svojega služabnika Davida.
Napovedal ga je po svojih svetih prerokih, *
ki so ga oznanjali od davnih vekov.
Rešil nas bo naših sovražnikov, *
otel iz rok vseh, ki nas črtijo.
Izkazal nam je usmiljenje, kakor je obljubil očetom, *
spomnil se je svoje svete zaveze.
Prisegel je Abrahamu našemu očetu, *
da bomo rešeni iz rok sovražnikov.
Brez strahu bomo služili Gospodu *
v svetosti in pravičnosti vse dni življenja.
In ti, dete, boš prerok Najvišjega, *
pojdeš namreč pred Gospodom, pripravljat mu pota.
Po tebi bo ljudstvo spoznalo Odrešenika, *
ki ga bo rešil njegovih grehov.
Obiskal nas bo po prisrčnem usmiljenju Vsemogočnega *
kakor sonce, ki vzhaja z višave.
Razsvetlil bo vse, ki sedijo v temi in smrtni senci, *
in naravnal na pot miru vse naše korake.

Bog prihaja

„Božje kraljestvo se je približalo“ (Mr 1,15). S temi besedami je evangelist Marko orisal jedro Jezusovega oznanila. Bog torej prihaja. Vsako leto je pričakovanju njegovega prihoda posvečena posebna doba, adventni čas. Zaharijev slavospev, tako imenovani Benediktus v Lukovem evangeliju (Lk 1,68-79), je verjetno najbolj izrazita adventna pesem Svetega pisma. Pripoveduje o tem, da je Bog obiskal svoje ljudstvo in usmerja naš pogled v višave. Od tod naj pričakujemo obisk Odrešenika, ki bo vzšel kakor sonce. Razsvetlil bo pot vseh, ki sedijo v temni ječi ter jim prinesel mir.

Bog je zvest

Zaharijev slavospev sestoji iz dveh delov. Začne se z zahvalo, ki diha judovsko ozračje; potem pa se nadaljuje s prerokbo. Evangelist Luka pripoveduje, da so se Zahariju po devetih mesecih molka odprla usta. Sedaj prihajajo iz njih dobro premišljene preroške besede. Na ta način mu uspe čudežno rojstvo svojega sina, Janeza Krstnika, povezati z Božjimi obljubami v zgodovini izvoljenega ljudstva Izraela. Božja dela v preteklosti so torej ključ, ki nam odpre dostop do pravega razumevanja tega, kar se dogaja v našem življenju. Za Zaharija je v tej zgodovini lik slavnega kralja Davida zvezda stalnica.

Njegov prestol, tako mu je obljubil prerok Natan, bo utrjen na veke (2 Sam 7,16). Številni preroki so to obljubo poglobili, med njimi na primer Izaija, ki je napovedal Emanuela, ki ga bo mladenka rodila (Iz 7,14). Vse to je Bog potrdil s tem, da je obudil svojemu ljudstvu rešitelja. V naslednjem odlomku evangelist pripoveduje, da so angeli oznanjali in opevali njegovo rojstvo. Da bi svojim poslušalcem predočil razsežnost teh dogodkov, Zaharija v svoji hvalnici navezuje na najbolj pomembne postaje Izraelove zgodovine; na prvem mestu na izhod iz egiptovske sužnosti. Tedaj je Bog ponižane in zatirane rešil iz sovražnikove roke (Ps 106,10). Naknadno gledano je bilo že od vsega začetka, torej od Abrahama naprej jasno, da se bo tako zavzel za svoje ljudstvo. Z njim je sklenil zavezo in obljubil, da bodo dobili njegovi potomci deželo, ki prekipeva od Božjega blagoslova (Ps 105,8-11). Tam mu bo ljudstvo služilo v svetosti in pravičnosti (Joz 24,14). Ta dva izraza označujeta ljubezen do Boga in bližnjega.

Bog vabi, da mu pripravljamo pota ...

V drugem delu hvalnice oče – Zaharija – prerokuje svojemu sinu – Janezu – ki je star komaj osem dni. Kajti Bog išče sodelavce, ki ljudstvo usmerijo na Božji prihod. Tudi Janez Krstnik se jim bo pridružil. Napolnil bo besede preroka Izaija, ki vabi, naj pripravimo pot Gospodu (Iz 40,3), z življenjem. Izaija je spregovoril tudi o vzhajajočem soncu iz višave (Lk 1,78). Svetilo bo vsem, ki so hodili v temi (Iz 9,1). Razveselili se bodo, ker jim bo rojen sin – knez miru. Sedel bo na Davidovem prestolu, uveljavil bo pravičnost, da bo končno zavladal Božji mir (Iz 9,5-6). Izaijevi obljubi se pridružuje še prerok Malahija. Njegova knjiga je v krščanskem Svetem pismu most v Novo zavezo. V njej Bog napoveduje, da pošilja svojega angela, ki mu naj pripravi pot (Mal 3,1). Zaradi tega ima Janeza Krstnik na nekaterih ikonah peruti kakor angel. Z motivom vzhajajočega sonca pa slavospev poleg tega navezuje na obljubo, da bo za tiste, ki verujejo, vzšlo „sonce pravičnosti in ozdravljenje bo v njegovih perutih“ (Mal 3,20). Nato ponovno spregovori prerok Izaija. Ko bo ta luč vzšla nad Jeruzalemom, se bo vesela vest razširila do skrajnih koncev zemlje. Narodi bodo iz temine prihiteli v luč in ne bodo prišli s praznimi rokami. Prinesli bodo svoje zaklade, ker so bili tudi oni tako bogato obdarovani (Iz 60,1-6). Ni to čudovita prispodoba Cerkev in misijona? Iz peščice ljudi, ki jih je Jezus poklical v svoje nasledstvo, je postala velika, vse celine obsegajoča skupnost. Narodi so krščanstvo sprejeli in povezali s svojo kulturo. Kar je bilo resnično in žlahtno, je zaživel in ostalo. Očitno je luč, ki je vzšla v Jeruzalemu, tako privlačna, da ljudje do danes iščejo njeno milino in se grejejo v toplih žarkih obljube Božjega rešenja.

Avtor:

Klaus Einspieler, referent za Sveto pismo in liturgijo krške škofije
klaus.einspieler@kath-kirche-kaernten.at